

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Parallela Geographiae Veteris Et Novae

Briet, Philippe

Parisiis, 1648

Cap. IX. De Mirabilibus Hispaniae.

urn:nbn:de:hbz:466:1-13147

CAPVT IX.

De Mirabilibus Hispaniæ.

§. 1. In Galicia.

IN *Clauigij* campo saxa reperiuntur affabrè facta, quæ repræsentant Bacillos & Conchas marinas quas peregrini Sancti Iacobi ferre solent, hæc sponte in terrâ concresecunt. *Io. Eusebius Nierembergicus.*

Ad *Minium* fluuium non procul à *Rinadia* oppido, locus est vbi aura semper videtur caligare. Nemo hîc stare potest quin illicò fudet, vaporibus nempe ex sulphureâ terrâ exeuntibus. *And. Baccius lib. 4. de Thermis.*

In portu *Mongia* crescens æstus in saxis, quibus littus sparsum est, cruces & balistas efformat, sed sequenti die figuras impressas delet, & nouas effingit, naturæ pio lusû ac planè mirabili.

In eodem quoque portu nauis è saxo tota visitur, cum malo, velis, & antennis. *Molina in descript. Gallæciæ.*

Ad S. Iacobi sepulchrum *Compostelle*, audiuntur armorum strepitus, quoties grande aliquod periculum imminet Ibericis exercitibus. *Euseb. Nierembergicus.*

In Montanis *Cebreti* ad caput *Lori* fluminis visitur fons *Louzara* nomine, hic more pelagi crescit, & decrescit, eodem tamen vere & hyeme decremento, licèt 20. leucis Hispanicis à mari distitus sit. *Molina in descript. Gal.*

Compostelle saxum in quo primùm repositum S. Iacobi corpus, ad contactum reliquiarum excauatum est sponte ad instar sepulchri; & istumulus hætenus durauit integer. *Idem.*

Ex lacu qui dicitur *Las lamas de Gna*, oritur Fl. *Tamoyus*. Hic exortu suo per aliquot anni menses ingentes mugitus edit; qui tamen si propiùs accedas recedere videntur. *Idem Molina.*

§. 2. In Castilla.

Non procul *Madrito* videtur Icon Christi è cruce pendentis, quam natura saxo impressit, in quâ nihil videtur deesse ad perfe-

Rr ij

etiam, & elaboratam Crucifixi imaginem. *Nierembergius.*

Compluti seruantur hostiæ quæ numquam putrescere potuerunt, quamquam in loco repositæ ubi omnia facillè corrumpuntur.

Idem.

Ibidem è saxo in quo SS. Iustus & Pastor securi percussi sunt oleum perpetuè stillat, quo multi morbi depelluntur. *Idem Eusebius.*

Arlancie in templo S. Petri ossa Comitis Castellæ Fernandi Gonzali seruantur: ea ingenti fragore percrepant, quoties Hispani celebrem aliquam victoriam relaturi sunt. Imò & cùm res prosperè contra infideles à Christianis gerenda est, quod obseruatum maximè cùm Huniades grandi clade Turcas cecidit 1456. & cùm Granata expugnata est. *Idem Nierembergius.*

In agro *Toletano* iuxta pagum *Valentiosim* fontes in imo acidi, & vinosi saporis, in superiori parte dulces. Ratio est quia acidæ nitrosæ sunt ac proinde subsidunt. *Andr. Baccius 1. de Thermis.*

Abule apud S. Augustini Moniales, imago Deiparæ colitur in saxo, quam sponte natura delineauit. *Nierembergius.*

Vallisoleti in choro Monasterij S. Claræ sepulchrum visitur Equitis Castellani: quoties ex eo strepitus audiuntur, signum est certissimum aliquem ex eius familiâ breui moriturum. *Idem.*

Supra *Burgos* in pago *Boëtio* fons fluit exinde dictus *Boëtius*, qui in duos lacus influit, in iis qui lauantur fluxum sanguinis patientes illicò sanantur. *Idem Eusebius.*

§. 3. In Regno Legionensi.

In Monasterio *Sinticæ*, *Zamora* est, Monasterium est Dominicanorum; in eo ante obitum cuiuslibet Religiosi illic morituri, campana sponte pulsatur. Insonuit illa sæpe nemine decumbente, non tamen sine certâ mortis subitæ, & inexpectatæ significatione. *Ioan. Lupus Episc. Monopolensis.*

In *Oceano Cantabrico*, in parte *Orientali Asturiarum*, audiuntur virginum voces modulatè canentium. Vnde hæc musica, ignoratur. Acutiore tamen indigenarum credunt esse Tritonum & Sirenarum voces dum venere concitantur. *Eusebius Nierembergius.*

§. 4. *In Biscaya.*

IN Cantabria *Tamarici* fontes dicti quatuor exiguo interuallo discreti, quorum tres diebus singulis ita siccantur duodecies quasi hinc nulla aqua extiterit. Putant quoque incolæ auspicij loco esse fontes illos. Si enim non fluant cum ad eos visendos quis accesserit pessimum creditur omen: sicut contigisse narrat proximè his temporibus quibus scribebat auctor. Cum enim eò perrexisset Laërtius Licinius Legatus post præturam, & eo spectante evanisset miraculum, monitus est aliquam imminere ipsi calamitatem. Neque timor irritus fuit, nam septem post dies occidit. *Plinius lib. 31. cap. 2.*

In Cantabria maritima parte mons olim penè ex ferro totus durat ad hæc tempora, & antonomasticos ferrum Hispanicum cognominatur hæc materies. *Nierembergus.*

In vrbe *S. Dominici Calciatensis* stirps pullorum durat, qui affati licet & mortui surrexerunt, ut testarentur innocentiam adolescentis Galli, quem impudica stabularij filia, quasi reum furti suspendendum curarat. Durat ad hoc tempus & septennio quoq; renouatur, relictis pullis eiusdem omnino magnitudinis & coloris. Et quamquam peregrini omnes plumam detrahant (quorum hinc magna copia) numquam tamen deplumes videntur. *Lucius Marinus*
αὐτόματ.

§. 5. *In Lusitania.*

IN Lusitaniâ ad Campum *Oscum* (alij *Viscum* legunt) piscina erat olim & Baptisterium, quod pridie *S. Paschatis* aquis per miraculum implebatur. Et quotannis Episcopus triduo antè locum sigillo suo munebat ne fraudi subesset locus. Quare cum lis orta esset inter Gallos, & Hispanos de die Paschatis, pridie Paschatis Gallicani piscina repleta est. *S. Gregorius Turon. lib. 1. Miraculorum.*

In agro *Carinensi* duo fontes, quorum vnus omnia absorbet, alter omnia respuit (inquit Plinius lib. 2. cap. 103.) *Vasæus* ait locum nunc appellari *Cadima*, fontem respuentem evanuisse, absorbentem perdurare. Cuius experimentum ait factum esse se præsentè ab Henrico Cardinali, & Ioanne Rege, in lignis & equo, qui non nisi difficiliter à famulis retractus est. *Vasæus.*

Rr iij

In cacumine montis *Stelle* lacus, in quo sæpè fragmenta nauium reperiuntur, cùm tamen à mari distet plusquam 12. leucis. Idem quoque narratur de Monte prope Aquas Flauias *Chaves*. *Eusebius Nierembergius*.

In oppido *Villanova*, visitur fons oriens, & occidens quotannis. Oritur Kal. Maij, occidit Kal. Nouembris. Quod omnibus compertum est. *Idem Eusebius*.

In *Lusitania* sal purpureum nascitur. Strabo 4. Geog. Quod durare ait Nonius, addit tamen tritum candescere. *Nonnius*.

Scalabisci nunc *Santarem*, in Monasterio Patrum Dominicanorum imago pueri Iesu Christi crescit, quare nouæ thecæ ei curandæ sunt. Hæc est imago cui pueri duo offerebant sua ientacula quos erudiebat Bernardus de Morlans vir piissimus. Moniti à magistro vt rogarent Christum, eos exciperet cœnâ in domo patris sui: cùm fecisset sacrum magister die Ascensionis flexis genibus omnes expirarunt blandè, miraculis post obitum clari. *Nierembergius*.

In eâdem vrbe cùm fideiussorem promissi matrimonij mulier Christum in Cruce fixum accepisset, virum contradicentem cum iudice in Ecclesiam traxit, rogatusque de rei veritate Crucifixus annuit, & vtramque manum clauis exsoluit. Quo in statu hætenus perseuerat & colitur. *Idem*.

Ibidem seruatur hostia Eucharistica mirabilis: in hæc enim videtur Christus varia specie, nunc infans, nunc patiens, nunc resurgens, imò diuersimodè à multis simul spectantibus. *Idem Eusebius*.

§. 6. In Andalusia.

MAXILVÆ (quæ nunc *Mancauilla* dicitur) lateres fiunt, qui exsiccati aquis nullatenus submerguntur. Rationem reddit Dalecampius, quia ex terrâ pumicosâ constant. *Plinius lib. 35. cap. 14.*

In *Beticâ*, exta sæpe cuniculorum gemina reperiuntur, Plinius lib. 12. cap. 33. quod ætate quoque suâ videri in Andalusia affirmat *Nierembergius*.

Ibidem non procul ab vrbe *Guadaiara* lacus futuram præcinit tempestatem. Enimuerò vbi illa imminet, horrendis mugitibus perstrepat, qui sæpe ad duodeuiginti millia passuum exaudiuntur. *Idem*.

In *Gadibus* Insulâ, fons suauissimus, contrario effectû, æstu exundante deficit, impletur autem deficiente. *Polybius & Strabo lib. 3.*

Ibidem quoque fons aquæ salubris, & iucundæ, qui secundum maris accessum & recessum, intumescit & decrescit. *Plinius l. 2.*

In eadem insulâ nunc planta nascitur, quam ubi semel hominis manus perfricuerit, arefcit. *Ioan. Eusebius.*

Olim hîc quoque arbor, cuius rami terræ infigebantur, ex his fractis lac erumpebat, ex radice humor minio similis. *Strabo lib. 3. Geog.*

Cordubæ Fratrum Prædicatorum cœnobium est, in quo campana sponte pulsatur quotiescumq; Religiosus aliquis huius monasterij, aut vir aliquis in ordine illustris propediem moriturus est. *Io. Lupus Episc. Monopolensis.*

§. 7. In Regno Granatæ.

Ad oppidum *Antiquariam* fons tantæ potestatis, vt saxa dissoluat, imò & calculos in vesicis ex eo bibentium; ideòque dicitur *Petra-Fons Antiquarius*. *Nierembergius.*

§. 8. In Murcia.

CARAVACÆ Vulgò *S. Crux de Caranaca*, seruatür Crux è cælo delapsa sacerdoti sacra facturo coram Regulo Mauro. Vrbs illa crebris tempestatibus quatitur; vnicum remedium offerre nimbis horrifonis Crucem. Turris autem in quâ Crux illa seruatür totâ vrbe concussâ non mouetur: inde Cruces toto orbe celebres & fulminum amuleta. *Ioan. Nierembergius.*

Ad *Carthaginem Nouam* nascebatur olim herba (& iam nascitur) ex quâ indigenæ vestes, calceos, casâs, & ignem conficiunt, *spartum* nominatur, animalibus noxium, nisi eius tantum cacumen decerpant; colligitur manibus armatis. *Plinius lib. 19. cap. 2.*

Circumposita autem regio adeò olim fertilis, vt hordeum mense Aprili meteretur, quare hîc plerumque duplex messis. *Idem lib. 18. cap. 7.*

§. 9. De Valentia.

IN vrbe *Sagunto*, nunc *Morniedro*, templum olim Dianæ ducentis annis, vt creditur, ante Troiam excisam à Zacynthiis conditum, cuius trabes ex Iunipero ad Vespasiani tempora perdurarunt integræ, neque fatifcentes. *Plinius lib. 16. cap. 40. Ex Bocchi, Historiis.*

Ibidem ante centum annos in cœnobio, vetulæ Abbatissæ, & edentulæ iuuentus restituta, renouati dentes, crines denigrati, sulci frontis æquati, compactæ mammæ, &c. *Valesius Tarentasius apud Delrium.*

§. 10. De Catalonia.

AD *Salsulas*, vulgò *Salses*, reperiuntur pisces fossiles, eodem modo quo alibi vermes. Item quoque fons dictus *Salsula* in lacum influit cognominem, de *Salses* ou de *Locate*. Is autem hyeme saltem tepidus, æstate verò frigidissimus, vnde copiosa fit in lacu piscatio. *Pompon. Mela. Polybius. Athenæus. Strabo.*

In Catalonia *Cannarum* mons altissimus, cuius in apice lacus dæmonibus addictus. Aqua eius subnigra, in eum si lapis immitatur tempestas concitatur. Narrant indigenæ puellam dæmonibus à patre deuotam non procul ab hoc lacu à iisdem seruata esse, & posthac mirabiliter ereptam. Videtur esse hæc magorum statio. *Geruasius quidam.*

§. 11. De Aragonia.

SAL mira dulcedine quasi faccaro temperatus ex montibus *Tarraconensibus* cæditur; ideòque magni fit à Cupediariis. *Sidonius Epist. ad Orestum.*

Darocæ vbi sacra seruantur Corporalia, ostenditur saxum non malè hominem referens, in quod mutatum aiunt sacerdotem, qui coram sacris hostiis peierans optauerat in saxum rigere. *Nierembergius.*

Salo Fl. ad *Bilbilim* ferrum adedò durum reddit vt ægrè frangatur. *Iustinus, & alij passim.*

In

In Monte *Cauno*, vulgò *Moncayo*, si oues pascantur ante solis ortum procul dubio intereunt. *Historia Hispanica.*

In quodam huius Regni agro lapides reperiuntur, eiusdem coloris, & magnitudinis cum oleis. Item & alij, quos natura in cornices sic efformauit, vt arte elaboratas iurares. *Ioan. Eusebius.*

Villæ in Cæsaraugusta Diœcesi Campana mirabilis sponte sonans quoties res Christiana accepit aliquid detrimenti. Cuius rei multa in actis publicis consignata sunt testimonia. *Varius lib. 2. de fascinatione cap. 14. & Mariana Hist. lib. 21.*

Apud oppidum *Olianam* ad Sicorim ædes virginis quam *Castel Vedressem* dicunt, ad quam quotannis mense Martio die Veneris aliquo, ex Insulâ quam Fl. Sicoris efficit, exsurgunt tria luminaria cærulei coloris, basilicam subeunt per fenestras, accendunt luminaria, & functa suo munere egrediuntur, atque disparent. Quot indigenæ tot testes. *Ioan. Nierembergius.*

LIBER SEXTVS.

De Gallia Antiqua.

ROMANORVM, atque Græcorum terror Gallia, & cuius incolæ nihil aliud reformidarunt quàm ne cælum in ipsos rueret, huic libro materiam sufficiet.

CAPVT PRIMVM.

De Gallia in communi.

Hic agemus de Nomine Gallia, Quantitate, Qualitate, Moribus, Mercibus, Linguâ, Religione, Politia, primâ denique eius diuisione.

§. 1. *Nomen Gallia.*

PRÆTERMITTO hîc quæ habet fabulosa Robertus Cænalis, dum Gallos deducit à voce Armeniacâ *Gallim* quæ inundationem sonat: & dictum esse putat Noëmum *Gallum* quasi ab inundatione seruatum. Certè Xenophon in æquiuocis ait atauum Nini à Babiloniis *Gallum* appellari.